

Kwaliteitsysteem 3x Groei oudertraining

Opleiding en supervisie van trainers en supervisoren

www.piresearch.nl

PI RESEARCH

3x Groei

3 x Groei oudertraining is een interventie bedoeld voor ouders van kinderen van 4 tot 12 jaar met emotionele - en/of gedragsproblemen. De training versterkt ouders in het toepassen van effectieve opvoedingsstrategieën om het gedrag van het kind positief te beïnvloeden.

3x Groei is een geprotocolleerd interventie die kan variëren van 10 tot 31 weken met wekelijkse bijeenkomsten van een kost gemiddeld één uur per week.

Kwaliteitsborging

De effectiviteit van een interventie wordt naast de inhoud ook in belangrijke mate bepaald door programma-integriteit en professionaliteit (Van der Laan, 2004). Met andere woorden, interventies moeten worden uitgevoerd zoals ze bedoeld zijn en de uitvoerders dienen goed opgeleid en getraind te zijn en zich door supervisie gesteund voelen door de organisatie. Vanuit dit uitgangspunt is het onderliggende opleidingstraject en kwaliteitssysteem 3x Groei oudertrainer ontwikkeld.

Opleiding van 3x Groei trainers

Vooropleiding

De eisen met betrekking tot vooropleiding zijn een relevant HBO-diploma: Sociaal Pedagogische hulpverlening, Maatschappelijk Werk en Dienstverlening of een vergelijkbare opleiding. Bij voorkeur is er enige ervaring in het werken met kinderen en/of gezinnen. Mocht deze ervaring niet aanwezig zijn, dan moet aantoonbaar zijn dat de kandidaat zich de betreffende kennis en vaardigheden op een andere manier heeft eigen gemaakt. Minimaal een HBO-diploma blijft echter een vereiste.

Opleidingseisen

Wanneer aan de eisen omtrent vooropleiding is voldaan, kan de aspirant trainer instromen in de opleiding. De opleiding bestaat uit vier dagen waarna de trainer het certificaat 3x Groei ontvangt. Deze is na uitreiking één jaar geldig.

De opleiding bestaat uit vier dagen. Van de aspirant trainers wordt verwacht dat ze alle dagen aanwezig zijn en actief deelnemen (meedoen aan de oefeningen).

Indien een dag gemist wordt door ziekte of andere omstandigheden, zal deze dag ingehaald moeten worden. Idealiter haalt de aspirant trainer de dag in bij een andere cursusgroep. Wanneer er geen mogelijkheid geboden kan worden om de dag snel in te halen bij een andere groep zal er door PI Research in overleg met de instelling naar een andere mogelijkheid gezocht worden, bijvoorbeeld extra individuele scholing en / of extra opdracht.

Indien de trainer aan alle opleidingseisen heeft voldaan, wordt zijn naam bij PI Research toegevoegd aan het licentiebestand van 3x Groei trainers met een geldige licentie.

Behoud van licentie

Om de licentie van 3x Groei trainer te behouden dienen de trainers te voldoen aan een aantal voorwaarden: het bijwonen van de jaarlijkse bijscholing, deelnemen aan groepssupervisie, jaarlijks een voldoende beoordeling aan de hand van ingestuurd beeldmateriaal en jaarlijks minimaal 3 trainingen uitvoeren.

Bijscholing

In het volgend jaar na afsluiting van het opleidingstraject is er een bijscholingsdag voor trainers. Op deze dag worden kennis en vaardigheden opgefrist en verdiept en worden nieuwe ontwikkelingen besproken en behandeld. De bijscholing vindt daarna jaarlijks plaats. Indien 3x Groei trainers niet aanwezig zijn tijdens de bijscholingsdag, dienen zij deze bijscholingsdag in te halen.

Groepssupervisie

De trainer volgt een keer per maand (10 keer per jaar) groepsgewijze supervisie bij de betreffende instelling. De supervisie wordt uitgevoerd door een 3x Groei supervisor die door PI Research is opgeleid en een geldige supervisielicentie heeft.

Collega trainers komen met een vaste frequentie bijeen om onder leiding van een 3x Groei supervisor de uitvoering van de trainingen te bespreken aan de hand van video. De supervisor is een ervaren 3x Groei trainer die de bijeenkomsten organiseert en begeleidt. Om alle trainers voldoende aan bod te laten komen, is de groepsgrootte maximaal zes trainers.

Tijdens de groepssupervisie gaat het zowel om het genereren en uitwisselen van inhoudelijke ideeën als het reflecteren op werksituatie en het oefenen van vaardigheden. Inhoudelijk wordt geput uit en voortgeborduurd op de methodiek zoals beschreven in de trainershandleiding. Het oefenen van vaardigheden staat veelal in het teken van opfrissing en verfijning van de uitvoering van technieken en werkvormen. De keuze van welke techniek, werkvorm of vaardigheid geoefend wordt, wordt mede bepaald door de vragen of problemen die worden ingebracht. Ook kan een supervisie geheel gewijd worden aan het oefenen van een aantal technieken en vaardigheden (of een les). Bij de keuze van deze technieken en vaardigheden laat de supervisor zich leiden door informatie uit de eerdere bijeenkomsten en de wensen van de trainers.

Beoordeling van beeldmateriaal

Trainers dienen jaarlijks een digitale beeldopname (DVD of op SD kaart) inclusief reflectieverslag, ter beoordeling naar PI Research, over een door PI Research vooraf aangegeven onderwerp. Het betreft (per jaar afwisselend) een opname van een bijeenkomst met ouder(s). PI Research stelt aan het begin van het jaar vast welk onderwerp in het betreffende jaar centraal staat. Beoordelaars van PI Research scoren de opnames op adequate inzet van trainersvaardigheden en methodische integriteit. De beoordeling van 3x groei trainers geschiedt aan de hand van het Beoordelingssysteem methodische Integriteit Uitvoering (BMUI)¹. Uit de opnames moet blijken dat de trainer over voldoende trainersvaardigheden beschikt. Om deze reden is het van belang dat de supervisor binnen de organisatie van de trainer de opnames 'voldoende' beoordeeld voordat de trainer de opname opstuurt naar PI Research.

De opname wordt binnen zes weken beoordeeld. Wanneer de trainer volgens de eerste beoordelaar onvoldoende trainingsvaardigheden op de opname laat zien, dan wordt de opname door een tweede

---

¹ Gebaseerd op: Knutson, N. M., Forgatch, M.S. & Rains, L.A. (2003). *Fidelity of Implementation Rating System (FIMP): The Manual for PMTO*. Eugene: Oregon Social Learning Center.

beoordelaar bekeken. Komt deze tot dezelfde conclusie, dan is de beoordeling definitief onvoldoende. Komen de tweede beoordelaars tot verschillende conclusies, dan bekijkt de hoofdopleider de opname en beslist. Na een onvoldoende beoordeling worden de trainer en supervisor hiervan op de hoogte gebracht. Van de trainer en supervisor wordt verwacht dat zij een plan maken voor de komende drie maanden. Dit plan moet onder andere extra supervisie en coaching voor de trainer bevatten, zodat de trainer voldoende trainersvaardigheden kan oefenen en laten zien. Dit plan sturen zij binnen één maand naar PI Research op. Drie maanden na de uitslag moet de trainer een nieuwe opname opsturen voor beoordeling.

Wanneer de herkansingopname voldoende wordt beoordeeld, wordt de licentie verlengd op dit onderdeel. Daarbij blijft de oude licentiedatum gehandhaafd (die van drie maanden daarvoor). Wanneer de herkansingopname onvoldoende wordt beoordeeld zal de trainer, om opnieuw een 3x Groei trainer licentie te krijgen, de opleiding opnieuw moeten volgen.

Aantal trainingen

Trainers moeten jaarlijks minimaal 3 volledige trainingen afronden om hun licentie te behouden.

Trainers moeten aan bovenstaande eisen voldoen om hun licentie te behouden. Als een trainer niet voldoet aan deze eisen dreigt hij zijn licentie kwijt te raken. PI Research zal dan samen met de trainer en de supervisor van de instelling nagaan wat er nodig is om de licentie te kunnen behouden. Er wordt individueel bepaald waar extra ondersteuning nodig is. Als blijkt dat de trainer bepaalde kennis niet meer up-to-date heeft, wordt gekeken hoe deze kennis het beste opgefrist kan worden, bijvoorbeeld met een extra coachingstraject. Soms is het noodzakelijk dat de trainer een trainingsdag inhaalt bij een nieuwe opleiding. De trainer kan ook gevraagd worden om een extra beeldopname op te sturen van een trainingsbijeenkomst. Aan de hand van de opname zal dan beoordeeld worden of de trainer zijn licentie kan behouden.

Opleiding van supervisoren

De 3x Groei supervisoren zijn ervaren oudertrainers met een geldige trainerslicentie en hebben een academische opleiding of post-HBO opleiding. Om supervisor van 3x Groei te worden volgen zij voor of direct na de opleiding van de aspirant trainers een tweedaagse scholing over supervisie bij PI Research. De scholing bestaat uit:

- Visie en uitgangspunten van supervisie geven binnen 3x Groei
- Competentievergroterend leiden en begeleiden
- Observeren uit de tweede hand
- Feedback op inadequaat gedrag
- Groepssupervisie aan de hand van video
- Oefenen tijdens supervisiebijeenkomsten
- Het behandelen van een thema binnen de supervisie
- Feedback op en bespreking lopende trainingen a.d.h.v. een trainingsplan
- Videofeedback (beoordeling trainersvaardigheden)

Beoordeling van supervisoren

De supervisoren volgen ook eens per jaar de bijscholingsdag voor trainers. Daarnaast worden 3x Groei supervisoren beoordeeld als supervisor. Hiertoe legt een supervisor eens per jaar een opname voor van een supervisiebijeenkomst. Ieder jaar wordt door PI Research aangegeven op welk onderdeel de opname betrekking moet hebben. De opname wordt binnen zes weken door een opleider van PI Research beoordeeld. Het beoordelingsinstrument dat hiervoor gebruikt wordt, is vergelijkbaar met het instrument dat is ontwikkeld voor het beoordelen van de 3x Groei trainers. Dit instrument is aangepast voor het beoordelen van het geven van supervisie binnen 3x Groei.

Kwaliteitsbewaking opleiders PI Research

Medewerkers van PI Research die de opleiding voor 3x Groei trainer verzorgen, zijn hiertoe intern opgeleid. Voordat zij zelfstandig gaan opleiden, doorlopen ze een inwerktraject. Het inwerktraject omvat scholing en oefening in de verschillende taken die een opleider heeft, waaronder het volgen – en met begeleiding van een ervaren collega – verzorgen van opleidingsdagen en het beoordelen van een opname van een aspirant-trainer. Om afstemming tussen de opleiders te bevorderen en de kwaliteit van de opleiding en coaching te bewaken, hebben de opleiders van PI Research regelmatig overleg met elkaar. Het overleg wordt geleid door de hoofdopleider van PI Research die een superviserende rol heeft naar de andere opleiders. Er komen zowel inhoudelijke als logistieke aspecten van de opleiding aan bod. Alle opleiders voeren minimaal eens per jaar zelf een training uit (ter inspiratie en om nieuwe ontwikkelingen te onderkennen en benutten).